

Ze zdiorow
Działu Dokumentacji
ZG ZASP

KOLONIA KARNA

Franz Kafka

W powszechnej opinii teatry lalek funkcjonują jako placówki koncentrujące swą działalność na młodym widzu. Rzeczywiście, dzieci są głównymi adresatami spektakli realizowanych w tych teatrach, ale dzisiaj krąg miłośników teatru lalkowego znacznie już wykracza poza dziecięcą publiczność. "Banialuka" od lat gra przede wszystkim dla dzieci, ale mało kto wie, że ta sama "Banialuka" - utożsamiana wyłącznie z teatrem dla dzieci - już od lat sześćdziesiątych wzbogacała swój repertuar o spektakle przeznaczone dla młodzieży i dorosłych. Widowiska te powstawały sporadycznie, z trudem przełamywały opory dorosłych przed odwiedzaniem teatru lalkowego w roli widzów a nie rodziców, ale z biegiem lat zdobywały dla "Banialuki" coraz szersze grono dojrzałej i otwartej na nowe doświadczenia teatralne publiczności.

Repertuar dla dorosłych, wybierano szczególnie starannie, koncentrując się na największych dokonaniach literatury światowej, problematyce ważkiej intelektualnie i moralnie, dodatkowo podkreślanej i wzmocnionej niekonwencjonalną formą teatralną, która często stawała się magnesem przyciągającym widzów do teatru lalkowego. Na scenie "Banialuki" powstały więc m.in. "Igraszki z diabłem" Jana Drdy (reż. Władysław Jarema), "Wicehrabia przepoławiony" Italo Calvino (reż. Zofia Jaremowa), "Śmierć Tintagileza" Maurycego Maeterlincka (reż. Jerzy Zitzman), "Nos" Mikołaja Gogola (reż. Andrzej Łabiniec), "Wyspa Ariela" w/g "Burzy" Williama Shakespeare'a (reż. Bogusław Kierc), "Harnasie" Karola Szymanowskiego (raz w reżyserii Jana Dormana, drugi raz - Andrzeja Łabińca), czy wreszcie "Samotność" w/g Brunona Schulza (reż. Francois Lazare). Wiele z tych widowisk zostało bardzo przychylnie przyjętych przez krytykę i zdobyła sobie uznanie widzów, a prawdziwą międzynarodową karierę zrobiła "Samotność", goszcząca na wszystkich najważniejszych festiwalach krajowych i zagranicznych - spektakl, z którym Bielski Teatr Lalek objechał całą Europę, docierając nawet na kontynent azjatycki.

Teatr "Banialuka" proponuje swym dorosłym widzom kolejny spektakl - "KOLONIĘ KARNĄ", opartą na jednym z najważniejszych opowiadań Franza Kafki. Reżyserem widowiska jest Piotr Tomaszuk, jeden z najzdolniejszych artystów młodego pokolenia, twórca m.in. słynnego "Polowania na lisa" Mrożka i równie znanego "Turlajgroszka" - spektakli, które stały się prawdziwym wydarzeniem artystycznym w życiu teatralnym kraju.

Tym razem Piotr Tomaszuk wybrał opowiadanie Franza Kafki, porażające i przerażające wizją totalitarnego reżimu, opierającego swą siłę na systemie kar - bo one są podstawą i gwarantem porządku społecznego. Przybyły do kolonii podróżny asystuje przy egzekucji żołnierza skazanego za obrazę zwierzchnika. Narzędziem egzekucji jest skomplikowana maszyna do zadawania tortur, wymyślona i skonstruowana przez samego komendanta obozu. Aparat składa się z szeregu stalowych ostrzy, które na ciele skazańca "wypisują" wyrok. Skazany nie zna swojego wyroku, nie miał żadnej możliwości obrony, nie jest nawet zawiadamiany o wyroku. Procedura taka jest zbyteczna, bowiem ofiara wkrótce pozna wyrok na własnym ciele. Człowiek jest zawsze winien, a wina jest zawsze niewątpliwa - to są naczelnne zasady obowiązujące w kolonii. Dlatego też, dochodzenie winy jest niepotrzebną stratą czasu. Istotę winy ofiara pozna dopiero w chwili śmierci, wtedy gdy brona ostatecznie przebijie torturowane od wielu godzin ciało i wypluje je do wykopu. Wówczas wymiar sprawiedliwości dobiega końca.

(L. Kozień)

Państwowy Teatr Lalek "Banialuka", Bielsko - Biała,
ul. Mickiewicza 20 tel. 210 - 46, tel./fax 233 - 94

Dyrektor Naczelny i Artystyczny: Aleksander Antończak
Kierownik Literacki: Lucyna Kozień

Franz Kafka
"KOLONIA KARNA"
Przekład: Juliusz Kydryński

Reżyseria i adaptacja tekstu: Piotr Tomaszuk
Scenografia: Mikołaj Małesza
Muzyka: Waldemar Wróblewski

Kierownictwo Muzyczne: Krystyna Fuczik
Asystent reżysera: Janusz Siwy

OBSADA:

Jan Chmiel, Eugeniusz Jachym, Janusz Siwy, Ryszard Sypniewski
Orkiestra: Henryk Ćmok, Marian Dutka, Krystyna Fuczik, Marian Konieczny, Irena Wosatka

Kierownik Techniczny: Henryk Karwik
Światło: Krzysztof Byrski, Jacek Malik
Obsługa sceny: Jan Błaszczczyński, Lucjan Rodak
Pracownicy Teatru: Rafał Budnik, Jan Faber, Dorota Ołownia, Stanisława Stołowska, Władysława Szermańska

Premiera 14 marca 1993